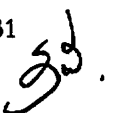

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล
สำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ แต่สอบทานแล้ว)

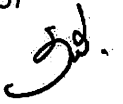
หมายเหตุ	เรื่อง	หน้า
1.	ข้อมูลทั่วไป	11
2.	เกณฑ์การเสนองบการเงิน	11
2.1	เกณฑ์การจัดทำและเสนองบการเงิน	11
2.2	มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ในงวดบัญชีปัจจุบัน	12
2.3	มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ออกและปรับปรุงใหม่แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้	12
2.4	การจัดประเภทรายการใหม่	13
2.5	สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ	13
2.6	การดำรงเงินกองทุน	13
2.7	ประมาณการและข้อสมมติฐาน	13
3.	ข้อมูลเพิ่มเติม	14
3.1	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	14
3.2	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	15
3.3	ดอกเบียค้างรับ	17
3.4	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	17
3.5	ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	18
3.6	สินทรัพย์อื่นสุทธิ	21
3.7	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	22
3.8	เจ้าหน้าที่กองทุนธนาคาร	22
3.9	เจ้าหน้าที่โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร	23
3.10	การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล	26
3.11	ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น	27
3.12	ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร	27
3.13	รายได้ดอกเบีย	30
3.14	รายได้ขาดเขตเงินทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ	30
3.15	รายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ	31
3.16	หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	31

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล
สำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ แต่สอบทานแล้ว)

หมายเหตุ	เรื่อง	หน้า
3.17	การดำเนินโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	32
3.18	การดำเนินโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 2555/2556 และ 2556/2557	33
3.19	การดำเนินโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนา	36
3.20	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	37
3.21	การอนุมัติงบประมาณ	37

.....

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
หมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล
สำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558
(ยังไม่ได้ตรวจสอบ แต่สอบทานแล้ว)

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติม เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทธนาคารเฉพาะกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบทซึ่งเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาล โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินและสนับสนุนการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายในชนบทไทยทั้งที่เป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ กลุ่มบุคคล องค์กรของชุมชน และสหกรณ์ทุกประเภทที่เป็นองค์ประกอบในระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอันเนื่องมาจากภาระหนี้สินและราคามลิตผลตกต่ำ (หมายเหตุ 3.5 3.17 และ 3.18)

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์การจัดทำและเสนองบการเงิน

งบการเงินระหว่างกาลนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล โดยเลือกนำเสนองบการเงินระหว่างกาลที่แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด เช่นเดียวกับงบการเงินประจำปี ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาลเปิดเผยเฉพาะที่สำคัญ การจัดทำงบการเงินระหว่างกาลนี้เพื่อให้ข้อมูลปัจจุบันเพิ่มเติมจากงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2558 การใช้งบการเงินระหว่างกาลนี้จึงควรใช้ควบคู่กับงบการเงินสำหรับปีดังกล่าว

งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความรวมถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี และแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส.11/2553 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2553 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

งบการเงินได้รวมการดำเนินการสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในโครงการต่าง ๆ เฉพาะกรณีที่ใช้เงินทุนของ ธ.ก.ส. ในการดำเนินการตามโครงการ และกรณีที่ใช้ ธ.ก.ส. สรรองจ่ายเงินในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เหล่านั้นไปก่อน ซึ่งอยู่ระหว่างรอรัฐบาลจัดหาเงินกู้หรือจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ และจำนวนเงินสำรองจ่ายต้องไม่เกินวงเงินที่กำหนดในมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 และวันที่ 10 มีนาคม 2552
2. โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ส่วนที่เกินวงเงิน 90,000 ล้านบาท รวมถึงโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 2555 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554
3. โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2555
4. โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2556 และตามหนังสือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ คสช (สล)/1 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2557

33

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ในงวดบัญชีปัจจุบัน

ธ.ก.ส. ได้นำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. มาถือปฏิบัติแล้ว โดยไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่อนโยบายการบัญชีและงบการเงินของ ธ.ก.ส.

2.3 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ออกและปรับปรุงใหม่แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับ ธ.ก.ส. มีดังนี้

	<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
<u>มาตรฐานการบัญชี</u>	
ฉบับที่ 1 การนำเสนองบการเงิน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 7 งบกระแสเงินสด (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 8 นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 10 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 16 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 17 สัญญาเช่า (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 18 รายได้ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 19 ผลประโยชน์ของพนักงาน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 21 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 23 ต้นทุนการกู้ยืม (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 24 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 26 การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 28 เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 33 กำไรต่อหุ้น (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 34 งบการเงินระหว่างกาล (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 36 การด้อยค่าของสินทรัพย์ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 37 ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 38 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
<u>มาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	
ฉบับที่ 4 สัญญาประกันภัย (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 13 การวัดมูลค่ายุติธรรม (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
<u>การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>	
ฉบับที่ 10 งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559
ฉบับที่ 21 เงินที่นำส่งรัฐ (ปรับปรุง 2558)	1 มกราคม 2559

ผู้บริหารของ ธ.ก.ส. ได้ประเมินผลกระทบแล้วเห็นว่ามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวข้างต้น จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของ ธ.ก.ส. เมื่อนำมาปฏิบัติ

2.4 การจัดประเภทรายการใหม่

ข้อมูลเปรียบเทียบสำหรับงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่เคยปรากฏอยู่ในงบการเงิน สำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2557 ได้มีการจัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558

2.5 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ธ.ก.ส. ใช้นโยบายการบัญชีและวิธีการคำนวณในงบการเงินระหว่างกาลเช่นเดียวกับที่ใช้ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2558

สำหรับการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของงบการเงินระหว่างกาล คำนวณจากต้นเงินให้สินเชื่อ หลังหักรายได้รอดตัดบัญชีแล้วนำค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ควรตั้งเพิ่มหรือลดลงมาเฉลี่ยตามระยะเวลาของงวดนั้น

2.6 การดำรงเงินกองทุน

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	55,943.47	55,941.73
ทุนสำรองตามกฎหมาย	10,595.21	8,785.21
กำไรสุทธิคงเหลือหลังการจัดสรร	47,275.76	52,688.40
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้นตามกฎหมาย	<u>113,814.44</u>	<u>117,415.34</u>
		อัตราส่วนร้อยละ
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
อัตราเงินกองทุนทั้งสิ้น ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	11.80	13.15
อัตราเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	11.80	13.15

ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงกองทุนของ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนดให้ ธ.ก.ส. ดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงและภาระผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่า เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงและภาระผูกพันดังกล่าว

2.7 ประมาณการและข้อสมมติฐาน

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหาร ธ.ก.ส. ต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการและตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดปีบัญชีที่การประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวน หากการปรับประมาณการกระทบเฉพาะงวดนั้นๆ และจะบันทึกในงวดที่ปรับและงวดในอนาคต หากการปรับประมาณการกระทบทั้งงวดปัจจุบันและอนาคต

3. ข้อมูลเพิ่มเติม

3.1 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ

	30 กันยายน 2558			31 มีนาคม 2558		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
	หน่วย : ล้านบาท					
ธนาคารแห่งประเทศไทย	7.53	47,323.00	47,330.53	11.99	165,925.00	165,936.99
ธนาคารพาณิชย์	1,110.77	19,930.00	21,040.77	299.51	16,600.00	16,899.51
อื่นๆ	186.15	850.00	1,036.15	176.05	920.00	1,096.05
รวม	1,304.45	68,103.00	69,407.45	487.55	183,445.00	183,932.55
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	16.31	16.31	-	40.27	40.27
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	(204.80)	(204.80)	-	(115.20)	(115.20)
รวมทั้งสิ้น	1,304.45	67,914.51	69,218.96	487.55	183,370.07	183,857.62

เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินได้รวมเงินคงเหลือของโครงการรับจํานำผลผลการเกษตร
ปีการผลิตต่าง ๆ ดังนี้

ปีการผลิต	หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท	
		30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
2551/2552	3.9.1	11.42	764.10
2554/2555	3.9.2	-	5,580.58
2555/2556	3.9.3	429.09	579.28
รวม		440.51	6,923.96

3.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

3.2.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
3.2.1.1 เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร นิติบุคคล		
เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล	1,093,688.47	1,038,314.57
ลูกหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	32,338.30	17,765.73
ลูกหนี้อีสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อ	1,540.72	1,444.18
ลูกหนี้เงินกู้โครงการธนาคารชุมชน	901.29	1,006.59
ลูกหนี้เงินกู้ตัวเงินซื้อลด	566.23	398.83
เงินให้กู้ยืมเบิกเกินบัญชี	3,081.81	2,020.59
รวม	<u>1,132,116.82</u>	<u>1,060,950.49</u>
3.2.1.2 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	25,349.57	24,428.37
รวม	<u>25,349.57</u>	<u>24,428.37</u>
3.2.1.3 เงินให้สินเชื่ออื่น		
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	4,421.22	4,353.14
ลูกหนี้เงินกู้บรรเทาภาวะหนี้สินพนักงาน	27.94	31.51
รวม	<u>4,449.16</u>	<u>4,384.65</u>
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	<u><u>1,161,915.55</u></u>	<u><u>1,089,763.51</u></u>

เงินให้สินเชื่อรวม ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวน 1,161,915.55 ล้านบาท และ 1,089,763.51 ล้านบาท รวมเงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 195,592.95 ล้านบาท และ 202,222.26 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตรเป็นสินเชื่อที่ให้กับบุคคล กลุ่มบุคคล ผู้ประกอบการ กองทุนหมู่บ้าน ชุมชน สหกรณ์ รวมทั้งองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร ชุมชน หรือการจัดตั้งสหกรณ์ (ไม่รวมเงินให้สินเชื่อที่ให้เพื่อเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร ชุมชนหรือสมาชิกและสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพในด้านการลงทุน การผลิต การแปรรูป และการตลาด) ตามกฎกระทรวง ธ.ก.ส. ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2557) ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 8 เพื่อเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจ โดยมุ่งหมายให้มีการประกอบอาชีพ ด้านอุตสาหกรรม ด้านพาณิชย์กรรม หรือด้านบริการภายในชุมชน สมาชิกของสหกรณ์เพื่อเพิ่มรายได้หรือการดำเนินการอื่นใดที่จะนำมาซึ่งการลดค่าใช้จ่าย การส่งเสริมการออม และการพึ่งพาตนเองของชุมชน สมาชิกของสหกรณ์ การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน สมาชิกของสหกรณ์ การดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวนโยบายส่งเสริมการเกษตรและการพัฒนาชนบท ตามโครงการของรัฐหรือของ ธ.ก.ส. ทั้งนี้การให้สินเชื่อตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของเงินให้สินเชื่อในแต่ละรอบปีบัญชี และมีเงินให้สินเชื่อคงเหลือไม่เกินร้อยละ 20 ของหนี้เงินกู้ทั้งหมด ณ สิ้นปีบัญชี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ (หมายเหตุ 3.2.1.2) ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และวันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวน 25,349.57 ล้านบาท และ 24,428.37 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นเงินที่ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป ตามโครงการนโยบายของรัฐบาล โดย ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการ และชดเชยต้นทุนเงินเป็นค่าตอบแทน ประกอบด้วย

โครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
รักษาเสถียรภาพราคาขาย	14,417.70	15,128.37
สร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคาขาย	9,600.00	9,300.00
แผนฟื้นฟูการเกษตร และแผนปรับโครงสร้างระบบการผลิต	1,305.05	-
อื่นๆ	26.82	-
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	25,349.57	24,428.37

3.2.2 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

	30 กันยายน 2558			31 มีนาคม 2558		
	ต้นเงิน		อัตรา	ต้นเงิน		อัตรา
	หลังหักรายได้	ค่าเผื่อนี้	ร้อยละ	หลังหักรายได้	ค่าเผื่อนี้	ร้อยละ
	รอดัดบัญชี	สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อฯ	รอดัดบัญชี	สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อฯ
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธพท.						
จัดชั้นปกติ	1,085,130.33	10,851.30	1	1,043,292.20	10,432.92	1
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	11,420.46	228.41	2	10,542.68	210.85	2
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	30,111.64	30,111.64	100	7,360.40	7,360.40	100
จัดชั้นสงสัย	11,400.90	11,400.90	100	9,400.57	9,400.57	100
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	23,777.17	23,777.17	100	19,082.90	19,082.90	100
รวม	1,161,840.50	76,369.42		1,089,678.75	46,487.64	
เงินสำรองส่วนเกิน (หมายเหตุ 3.4)		137,730.10			157,363.45	
รวมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		214,099.52			203,851.09	

3.2.3 สินเชื่อด้อยคุณภาพ (Non Performing Loans : NPLs)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 ธ.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพ จำนวน 64,124.30 ล้านบาท เป็นลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จัดชั้นสงสัย และจัดชั้นสงสัยจะสูญ ซึ่งไม่รวมสินเชื่อด้อยคุณภาพโครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น จำนวน 1,148.92 ล้านบาท และ 16.49 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 5.66 ของยอดรวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร นิติบุคคล (หมายเหตุ 3.2.1.1)

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2558 ธ.ก.ส. มีเงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพ จำนวน 35,828.18 ล้านบาท เป็นลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จัดชั้นสงสัย และจัดชั้นสงสัยจะสูญ ซึ่งไม่รวมสินเชื่อด้อยคุณภาพเงินให้สินเชื่ออื่น จำนวน 15.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.38 ของยอดรวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร นิติบุคคล (หมายเหตุ 3.2.1.1)

3.3 ดอกเบี้ยค้างรับ

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและนิติบุคคล	27,119.46	18,851.42
ดอกเบี้ยค้างรับบัตรสินเชื่อเกษตรกร	508.83	275.46
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้โครงการธนาคารชุมชน	16.50	18.22
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้เคหะสงเคราะห์และบรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	0.65	1.31
รวมดอกเบี้ยค้างรับ	27,645.44	19,146.41

3.4 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

	หน่วย : ล้านบาท						
	30 กันยายน 2558						
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	เงินสำรอง ส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	10,432.92	210.85	7,360.40	9,400.57	19,082.90	157,363.45	203,851.09
หนี้สงสัยจะสูญ	577.99	85.51	22,812.56	2,017.40	4,823.21	(19,633.35)	10,683.32
หนี้สูญตัดบัญชี	(118.50)	(67.82)	(61.32)	(17.07)	(124.53)	-	(389.24)
ขาดทุนจากการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(41.11)	(0.13)	-	-	(4.41)	-	(45.65)
ยอดปลายงวด	<u>10,851.30</u>	<u>228.41</u>	<u>30,111.64</u>	<u>11,400.90</u>	<u>23,777.17</u>	<u>137,730.10</u>	<u>214,099.52</u>

	หน่วย : ล้านบาท						
	31 มีนาคม 2558						
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	เงินสำรอง ส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	9,130.90	325.49	7,505.49	12,802.19	20,627.13	136,440.52	186,831.72
หนี้สงสัยจะสูญ	1,499.74	(111.12)	(143.00)	(3,398.49)	(1,173.57)	20,922.93	17,596.49
หนี้สูญตัดบัญชี	(175.38)	(0.20)	(1.14)	(2.29)	(80.25)	-	(259.26)
ขาดทุนจากการ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	(22.34)	(3.32)	(0.95)	(0.84)	(290.41)	-	(317.86)
ยอดปลายงวด	<u>10,432.92</u>	<u>210.85</u>	<u>7,360.40</u>	<u>9,400.57</u>	<u>19,082.90</u>	<u>157,363.45</u>	<u>203,851.09</u>

การคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่มีหลักประกัน ธ.ก.ส. ได้คำนวณจากยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อทั้งจำนวน โดยไม่ได้นำมาลดค่าหลักประกันมาใช้ในการคำนวณ เนื่องจากหลักประกันส่วนใหญ่เป็นที่ดินของเกษตรกรรายย่อย

เงินสำรองส่วนเกิน หมายถึง เงินสำรองที่ ธ.ก.ส. ได้มีการพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพของลูกหนี้ โดยกันเงินสำรองไว้สำหรับลูกหนี้เงินกู้ปรับโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้ประสบภัยธรรมชาติ (อุทกภัยปี 53 - 54) ลูกหนี้โครงการพักชำระหนี้และลูกหนี้ที่มีความไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ ในอัตราร้อยละ 100 สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษจะกันเงินสำรองส่วนเกิน ในอัตราร้อยละ 98 ของต้นเงินค้างชำระรายสัญญา

33

3.5 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

	หมายเหตุ	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
ลูกหนี้รอการชดใช้เงินจาก อคส.	3.5.1	103,107.43	99,717.89
ลูกหนี้รอการชดใช้เงินจาก อ.ค.ก.	3.5.2	65,451.97	68,136.91
ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร	3.5.3	29,610.48	31,154.34
ลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงิน	3.5.4	1,040.06	384.55
ลูกหนี้รอการชดเชยค่าบริการ	3.5.5	56.17	-
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555	3.5.6	200.00	3,337.95
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	3.5.7	266.22	97.26
ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	3.5.8	39,482.09	38,890.87
ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558	3.5.9	8,076.25	7,704.92
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยสถาบันเกษตรกรรวบรวมและแปรรูปยาง ปี 2557/2558		66.93	24.76
ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยาง		83.55	5.78
ลูกหนี้รอการชดเชยโครงการนโยบายรัฐอื่นๆ		246.73	0.65
รวมลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ		247,687.88	249,455.88

3.5.1 ลูกหนี้รอการชดใช้เงินจาก อคส.

อ.ค.ส. ได้ร่วมมือกับองค์การคลังสินค้า (อคส.) ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ตามนโยบายของรัฐบาล มีรายละเอียดดังนี้

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.56	19,649.24	19,718.65
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55	ต.ค.54 - พ.ย.55	8,287.68	-
มันสำปะหลัง ปี 54/55	ก.พ.55 - ธ.ค.55	9,864.30	9,864.33
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2	ต.ค.55 - ม.ค.57	13,840.96	10,398.29
มันสำปะหลัง ปี 55/56	ธ.ค.55 - ก.ย.56	9,486.05	9,485.96
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57	ต.ค.56 - มี.ค.58	41,979.20	50,250.66
รวมลูกหนี้รอการชดใช้เงินจาก อคส.		103,107.43	99,717.89

3.5.2 ลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อ.ต.ก.

อ.ต.ส. ได้ร่วมมือกับ อ.ต.ก. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร มีรายละเอียด ดังนี้

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
		30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.56	8,147.75	8,147.74
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55	ต.ค.54 - พ.ย.55	15,452.52	15,414.67
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2	ต.ค.55 - ม.ค.57	19,318.87	19,318.88
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57	ต.ค.56 - มี.ค.58	22,532.83	25,255.62
รวมลูกหนี้รอการชดใช้คืนเงินจาก อ.ต.ก.		65,451.97	68,136.91

3.5.3 ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวนเงิน 29,610.48 ล้านบาท และ 31,154.34 ล้านบาท เป็นยอดคงเหลือลูกหนี้ที่เกิดจากโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปีการผลิต 2552/2553 และ 2553/2554 โดย อ.ต.ส. สํารองจ่าย เงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้เกษตรกรแทนรัฐบาลไปก่อน ปัจจุบันสิ้นสุดโครงการแล้ว อ.ต.ส. ได้รับเพียงรายได้ชดเชยต้นทุนเงิน มีรายละเอียด ดังนี้

โครงการ	30 กันยายน 2558			31 มีนาคม 2558		
	เงินชดเชย	รับคืน	คงเหลือ	เงินชดเชย	รับคืน	คงเหลือ
	ส่วนต่าง	จากรัฐบาล		ส่วนต่าง	จากรัฐบาล	
โครงการข้าวเปลือกนาปรัง 2552/2553 (รอบ 2)	19,302.79	17,696.81	1,605.98	19,302.79	16,152.95	3,149.84
โครงการข้าวเปลือกนาปรัง 2553/2554 (รอบ 2)	31,626.02	3,621.52	28,004.50	31,626.02	3,621.52	28,004.50
รวมลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกร	50,928.81	21,318.33	29,610.48	50,928.81	19,774.47	31,154.34

3.5.4 ลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงิน

โครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	754.80	306.06
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558	131.72	41.16
สร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง	146.46	37.33
สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	6.95	-
ประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2558	0.13	-
รวมลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงิน	1,040.06	384.55

3.5.5 ลูกหนี้รอกการชดเชยค่าบริการ

โครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
สินเชื่อบริการการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	12.63	-
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	43.54	-
รวมลูกหนี้รอกการชดเชยค่าบริการ	56.17	-

3.5.6 ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555 จำนวน 200 ล้านบาท และ 3,337.95 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินโครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ต่ำกว่า 500,000 บาท ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2554 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2555 ให้ขยายกลุ่มเป้าหมายและเพิ่มเติมรูปแบบการช่วยเหลือ เปิดโอกาสให้ลูกหนี้สถานะปกติของ ธ.ก.ส. เข้าร่วมโครงการพักหนี้ต่อเนื่องจากโครงการพักชำระหนี้ปี 2554 โดยลูกหนี้ต้องมีต้นเงินกู้คงเหลือ ณ สิ้นวันที่ 23 เมษายน 2555 รวมทุกสัญญารายละไม่เกิน 500,000 บาท และหนี้เงินกู้ทุกสัญญาต้องมีสถานะเป็นหนี้ปกติ ณ วันที่มายื่นความจำนงเข้าร่วมโครงการ โดย ธ.ก.ส. จะลดอัตราดอกเบี้ยของต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทุกสัญญาในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2558 เป็นเวลา 3 ปี ในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ธ.ก.ส. จะได้รับชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาล ในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อปี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555

3.5.7 ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 ลูกหนี้รอกการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 266.22 ล้านบาท และ 97.26 ล้านบาท เพื่อเป็นการลดผลกระทบกับลูกค้า ธ.ก.ส. ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรัฐบาลเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยของต้นเงินไม่เกิน 200,000 บาท ในอัตรา MRR - 1.5 ณ วันที่ 30 กันยายน 2557 มีจำนวนลูกค้าในโครงการ 62,000 ราย เป็นต้นเงินจำนวน 6,000 ล้านบาท กำหนดให้พักชำระหนี้เป็นเวลา 3 ปี 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2557 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2557

3.5.8 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558 จำนวน 39,482.09 ล้านบาท และ 38,890.87 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินโครงการเพื่อเพิ่มรายได้และกระตุ้นการบริโภคภาคชนบท โดยให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวชาวนาที่จดทะเบียนไว้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และเปิดบัญชีไว้กับ ธ.ก.ส. ด้วยการให้เงินช่วยค่าต้นทุนการผลิต ไร่ละ 1,000 บาท สำหรับครอบครัวที่มีที่ดินทำกินไม่เกิน 15 ไร่ และครอบครัวที่มีที่ดินทำกินตั้งแต่ 15 ไร่ขึ้นไป ไม่เกินครอบครัวละ 15,000 บาท โดยให้ใช้เงินทุนของ ธ.ก.ส. สำรองจ่ายเงินช่วยเหลือเข้าบัญชีชาวนาที่เปิดบัญชีไว้กับ ธ.ก.ส. ภายในวงเงินไม่เกิน 45,000 ล้านบาท เมื่อ ธ.ก.ส. จ่ายไปเป็นจำนวนเท่าใดให้ขออนุมัติตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีถัดไป พร้อมชดเชยดอกเบี้ยในอัตรา FDR+1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557

3.5.9 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรรายสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และวันที่ 31 มีนาคม 2558 ลูกหนี้มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรรายสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558 จำนวน 8,076.25 ล้านบาท และ 7,704.92 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินโครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรรายสวนยางที่มีพื้นที่สวนยางเปิดกรีดไม่เกิน 15 ไร่ และมีพื้นที่สวนยางเปิดกรีดเกินกว่า 15 ไร่ขึ้นไปให้จ่ายไม่เกิน 15 ไร่ ในอัตราไร่ละ 1,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ พฤศจิกายน 2557 - เมษายน 2558 โดยใช้เงินทุนจาก ธ.ก.ส. ภายในวงเงิน 8,200 ล้านบาท รัฐบาลจ่ายชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2557

3.6 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
ลูกหนี้หรือดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	756.69	756.69
<u>หัก</u> ค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้หรือดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	<u>(756.69)</u>	<u>(756.69)</u>
	-	-
ลูกหนี้อื่น	596.80	616.61
<u>หัก</u> ค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้หรือการชดใช้	<u>(47.42)</u>	<u>(47.42)</u>
	549.38	569.19
ดอกเบี้ยเงินฝากจ่ายล่วงหน้า	223.30	244.81
ดอกเบี้ยค้างรับเงินลงทุน	348.10	308.23
เงินมัดจำ	16.90	16.69
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	42.45	25.95
ค่าใช้จ่ายรอดัดจ่าย	20.96	33.73
พัสดุดคงคลัง	3.44	3.06
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการโครงการอื่น ๆ	23.62	14.29
น้ำมันเชื้อเพลิง	0.22	0.22
สิทธิการเช่าสุทธิ	11.17	11.67
รวมสินทรัพย์อื่นสุทธิ	<u>1,239.54</u>	<u>1,227.84</u>

สิทธิการเช่าสุทธิ ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และวันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวน 11.17 ล้านบาท และ 11.67 ล้านบาท ตามลำดับ ได้หักรายการสิทธิการเช่าตัดบัญชี จำนวน 6.91 ล้านบาท และ 6.41 ล้านบาท ตามลำดับ

ธ.ก.ส. ได้บันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้หรือดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS จำนวน 756.69 ล้านบาท เนื่องจากระบบ CBS ไม่สามารถใช้งานได้และ ธ.ก.ส. ได้บอกเลิกสัญญา ปัจจุบันอยู่ระหว่างอุทธรณ์เรียกชดใช้มูลค่าทรัพย์สินตามโครงการจากคู่สัญญา นอกจากนี้ได้บันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าลูกหนี้อื่นสำหรับลูกหนี้หรือการชดใช้ที่ไม่เคลื่อนไหวเป็นเวลาเกินกว่า 1 ปี ในอัตราร้อยละ 100 จำนวน 47.42 ล้านบาท

35

3.7 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

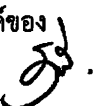
	30 กันยายน 2558			31 มีนาคม 2558		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ตัวสัญญาใช้เงิน - ธนาคารแห่งประเทศไทย	-	18,810.36	18,810.36	-	19,981.04	19,981.04
ตัวสัญญาใช้เงิน - สถาบันอื่น	-	550.00	550.00	300.00	-	300.00
ตัวสัญญาใช้เงิน - ธนาคารอื่น	775.00	1,500.00	2,275.00	325.00	1,500.00	1,825.00
ตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน	-	11,590.00	11,590.00	-	6,855.00	6,855.00
รวมทั้งสิ้น	775.00	32,450.36	33,225.36	625.00	28,336.04	28,961.04

3.8 เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร

หน่วย : ล้านบาท

เจ้าหนี้กองทุน	30 กันยายน 2558			31 มีนาคม 2558				
	ยอดยกมา 1 เม.ย.58	รับ	จ่าย	คงเหลือ	ยอดยกมา 1 เม.ย.57	รับ	จ่าย	คงเหลือ
- สนับสนุนการวิจัย	82.86	-	(8.77)	74.09	115.54	-	(32.68)	82.86
- สนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า	653.01	-	-	653.01	765.38	-	(112.37)	653.01
- เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	111.00	-	(111.00)	-
- บรรเทาความเดือดร้อน ผู้ประสบภัย ธรรมชาติและภัยพิบัติ	413.67	-	(40.83)	372.84	510.86	-	(97.19)	413.67
รวมเจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	1,149.54	-	(49.60)	1,099.94	1,502.78	-	(353.24)	1,149.54
หัก สมทบเข้ากองทุนช่วยเหลือชาวนา	-	-	-	-	(100.00)	-	-	(100.00)
บวก รับคืนจากกองทุนช่วยเหลือชาวนา	-	-	-	-	-	100.00	-	100.00
บวก รับ(จ่าย)เงินยืมให้ สกต.	-	0.50	(7.50)	(7.00)	-	-	-	-
ยอดคงเหลือเจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	1,149.54	0.50	(57.10)	1,092.94	1,402.78	100.00	(353.24)	1,149.54

เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวน 1,092.94 ล้านบาท และ 1,149.54 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นยอดคงเหลือของเงินสมทบเข้ากองทุนต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติเห็นชอบหลักการจัดสรรเงินจากรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย เพื่อสมทบกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ ในอัตราไม่เกินร้อยละ 20 ของรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายโดยพิจารณาตามผลประกอบการและความเหมาะสมในแต่ละปี โดย ธ.ก.ส. บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในปีที่จัดสรรเงินสมทบคู่กับบัญชีเจ้าหนี้กองทุนธนาคาร และเมื่อมีการจ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุนจะบันทึกลดยอดเจ้าหนี้กองทุนธนาคารโดยตรง ซึ่งต่อมาคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ 11/2557 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2557 ยุติการจัดสรรรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบเข้ากองทุนต่าง ๆ ของ ธ.ก.ส. โดยให้แต่ละกองทุนตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ สำหรับเงินคงเหลือของกองทุนต่าง ๆ จะเบิกจ่ายตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุนจนหมดโดยไม่จัดสรรรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบเข้ากองทุนเพิ่ม

3.8 เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร (ต่อ)

สำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2558 ธ.ก.ส. ไม่ได้จัดสรรเงินสมทบเข้ากองทุนเพิ่ม โดยระหว่างงวดมีการจ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุน รวมจำนวน 49.60 ล้านบาท โดยบันทึกลดยอดเจ้าหนี้กองทุนธนาคารโดยตรงทั้งจำนวน และมีรายการรับ(จ่าย)เงินยืมแบบไม่มีดอกเบี้ยให้สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า (สกต.) ในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อลงทุนสร้างปัจจัยพื้นฐานในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพตลาดยางพารา ระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 - 31 ธันวาคม 2572 ตามมติคณะอนุกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ธ.ก.ส. ในการประชุมครั้งที่ 6/2557 เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2557 อนุมัติให้ยืมเงินจากกองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า วงเงินจำนวน 12.50 ล้านบาท

3.9 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร

		หน่วย : ล้านบาท	
	หมายเหตุ	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	3.9.1	11.42	764.10
เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	3.9.2	-	5,580.58
เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	3.9.3	429.09	579.28
เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	3.9.4	-	-
รวมเจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร		440.51	6,923.96

3.9.1 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 แสดงยอดคงเหลือ จำนวน 11.42 ล้านบาท และ 764.10 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคารคงเหลือของโครงการ บันทึกรวมในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

		หน่วย : ล้านบาท	
		30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
สินทรัพย์			
	เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	11.42	764.10
หนี้สิน			
	เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ประกอบด้วย		
	- เงินกู้ Term Loan เหลือจ่าย	11.42	95.64
	- เงินชดเชยจากรัฐบาล	-	668.46
รวม		11.42	764.10

3.9.1 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 (ต่อ)

โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	<u>30 กันยายน 2558</u>
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558	764.10
บวก รับเงินกู้ Term Loan	8,955.00
รับเงินจากการระบายข้าวและมันสำปะหลัง	10.78
รวม	<u>9,729.88</u>
หัก โอนไปโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555	(318.89)
จ่ายชำระต้นเงินและดอกเบี้ย	(9,399.57)
ยอดคงเหลือ	<u>11.42</u>

3.9.2 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ไม่มียอดคงเหลือ และ 5,580.58 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคารคงเหลือของโครงการบันทึกรวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	-	5,580.58
หนี้สิน		
เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ประกอบด้วย		
- เงินชดเชยจากรัฐบาล	-	5,580.58
รวม	-	<u>5,580.58</u>

โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	<u>30 กันยายน 2558</u>
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558	5,580.58
บวก รับงบประมาณปีบัญชี 2558	3,169.00
รวม	<u>8,749.58</u>
หัก โอนไปโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 2552	(517.21)
โอนไปโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2552/2553	(498.21)
โอนไปโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2553/2554	(351.03)
โอนไปโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	(1,763.06)
โอนไปโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	(11.56)
โอนไปโครงการพักชำระหนี้ ปี 2555	(2,502.89)
ตัดลูกหนี้ชดเชยต้นทุนเงิน	(522.61)
จ่ายชำระดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม	(2,583.01)
ยอดคงเหลือ	<u>-</u>

31

3.9.3 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 แสดงยอดคงเหลือจํานวน 429.09 ล้านบาท และ 579.28 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคารคงเหลือของโครงการ บันทึกรวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	429.09	579.28
หนี้สิน		
เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 ประกอบด้วย		
- เงินชดเชยจากรัฐบาล	429.09	579.28
รวม	429.09	579.28
โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้		

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558		579.28
บวก รับงบประมาณปีบัญชี 2558		4,100.00
รวม		4,679.28
หัก โอนไปโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปี 2552/2553		(306.50)
ผลขาดทุนและค่าใช้จ่ายในการระบายข้าว		(0.03)
ตัดลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงินและค่าบริการ		(457.35)
จ่ายชำระดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม		(3,486.31)
ยอดคงเหลือ		429.09

3.9.4 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 เจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557 ไม่มียอดคงเหลือ ในบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคารในงบการเงินของ ธ.ก.ส.

โดยมีรายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	
ยอดยกมา 1 เมษายน 2558		-
บวก รับงบประมาณจากโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555		1,763.06
รวม		1,763.06
หัก ตัดลูกหนี้รอการชดเชยต้นทุนเงินและค่าบริการ		(806.62)
จ่ายชำระดอกเบี้ย		(956.44)
ยอดคงเหลือ		-

31.

3.10 การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล

ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0819.1/ล.297 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2558 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปีบัญชี 2557 จำนวน 10,049.10 ล้านบาท และตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0819.1/ล.171 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2557 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิ ประจำปีบัญชี 2556 จำนวน 7,570.91 ล้านบาท ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>กำไรปีบัญชี 2557</u>	<u>กำไรปีบัญชี 2556</u>
โบนัสกรรมการ	2.73	3.26
โบนัสพนักงาน	4,633.73	4,336.05
เงินปันผลหุ้นสามัญ	3,602.64	2,151.60
สำรองตามกฎหมาย	1,810.00	1,080.00

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2558 ที่ประชุมใหญ่สามัญของผู้ถือหุ้นประจำปี 2557 ได้มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการปี 2557 ในอัตราหุ้นละ 6.44 บาท คิดเป็นจำนวนเงิน 3,602.64 ล้านบาท เป็นของกระทรวงการคลัง จำนวน 558,207,513 หุ้น เป็นเงิน 3,594.86 ล้านบาท ซึ่งเดิมกระทรวงการคลังจะนำเงินปันผลที่ได้รับซื้อหุ้นเพิ่มทุนทั้งจำนวน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2535 แต่ในงวดนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558 เห็นชอบหลักการให้การจ่ายปันผลของกระทรวงการคลัง ให้เป็นการจ่ายเงินปันผลในลักษณะเงินนำส่งคลังเช่นเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น ธ.ก.ส. จึงบันทึกเงินปันผลค้างจ่ายแสดงรวมอยู่ในหนี้สินอื่น และได้นำส่งเงินปันผลให้กระทรวงการคลัง จำนวน 3,594.86 ล้านบาทแล้ว เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 (หมายเหตุ 3.20.3)

ตามพระราชบัญญัติ ธ.ก.ส. กำหนดให้ทุกคราวที่ ธ.ก.ส. จ่ายเงินปันผลให้จัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่าย เมื่อสำรองมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่า ธ.ก.ส. จะงดการจัดสรร หรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้ ซึ่งในงวดนี้ได้จัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายแล้ว จำนวน 1,810 ล้านบาท

3.11 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

3.11.1 ภาระผูกพัน

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
การค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	0.09	0.39
ภาระผูกพันอื่น		
การค้ำประกันการทำงาน	4.98	8.50
การค้ำประกันสัญญาจ้างต่าง ๆ	4,492.98	4,382.10
การค้ำประกันการใช้กระแสไฟฟ้า น้ำประปา	27.54	32.06
การค้ำประกันสัญญาซื้อขาย	34.87	39.40
การค้ำประกันการรับจัดบริการขนส่งในกิจการอัยย์	0.03	0.03
ภาระลูกหนี้จองซื้อ/ขาย Forward	33.98	6.57
ภาระลูกหนี้จากการเปิด L/C	10.60	9.10
รวมภาระผูกพัน	<u><u>4,605.07</u></u>	<u><u>4,478.15</u></u>

3.11.2 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 ธ.ก.ส. มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องคดีรายที่สำคัญ จำนวน 2,508.62 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ซึ่งเมื่อคดีถึงที่สุด ธ.ก.ส. คาดว่าจะไม่มีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. อย่างมีสาระสำคัญ

3.12 ภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร

		หน่วย : ล้านบาท	
	<u>หมายเหตุ</u>	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	3.12.1	25,779.70	25,874.71
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	3.12.2	159,374.00	171,129.78
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	3.12.3	190,013.48	202,395.20
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	3.12.4	86,475.02	86,475.02
รวมภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร		<u><u>461,642.20</u></u>	<u><u>485,874.71</u></u>

3.12.1 ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552

เป็นภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ซึ่งในการจัดหาเงินเพื่อดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐบาล ธ.ก.ส. ได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด (หมายเหตุ 3.17) ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2552 ให้ ธ.ก.ส. สามารถดำเนินการบริหารหนี้ด้วยการ Refinance หรือ Roll over หรือ Prepayment ธ.ก.ส. จึงดำเนินการกู้ Term Loan เพื่อชำระตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยปัจจุบันเป็นเงินกู้ Term Loan ครั้งที่ 13 ระยะเวลาครบกำหนดไม่เกิน วันที่ 20 พฤษภาคม 2559 อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นตลาดกรุงเทพ (Bangkok Interbank Offered Rate : BIBOR) ระยะเวลา 6 เดือน บวกส่วนต่าง (Spread) ตามการประมูลการกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 คงเหลือ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
บมจ. ธนาคารกรุงไทย	-	4,462.00
ธนาคารออมสิน	16,824.70	16,919.30
บมจ. ธนาคารกรุงเทพ	-	4,493.41
บมจ. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	8,955.00	-
รวมภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552	<u><u>25,779.70</u></u>	<u><u>25,874.71</u></u>

3.12.2 ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555

เป็นภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียน สำหรับโครงการรับจํานําข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2554/2555 ภายในวงเงินไม่เกิน 269,160 ล้านบาท โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด

การกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 คงเหลือ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
เงินกู้ Term Loan	95,599.00	68,554.78
พันธบัตร	63,775.00	102,575.00
รวมภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	<u><u>159,374.00</u></u>	<u><u>171,129.78</u></u>

3.12.3 ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556

เป็นภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 ต่อเนื่องจากโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2555 ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี จำนวน 15 ล้านตัน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป และอนุมัติวงเงินเพื่อการดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นเงิน 240,000 ล้านบาท โดยเป็นวงเงินสินเชื่อเพิ่มเติม จำนวนไม่เกิน 150,000 ล้านบาท เมื่อรวมกับวงเงินที่คณะรัฐมนตรีมีมติไว้ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 จำนวน 269,160 ล้านบาท จะต้องไม่เกินกรอบวงเงินจำนวน 410,000 ล้านบาท ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติไว้ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 (หมายเหตุ 3.18) ในการดำเนินโครงการคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2555/2556 โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด การกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556 คงเหลือ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
เงินกู้ Term Loan	20,000.00	12,381.72
พันธบัตร	170,013.48	190,013.48
รวมภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	<u>190,013.48</u>	<u>202,395.20</u>

3.12.4 ภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557

เป็นภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ คสช (สล)/1 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2557 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินในวงเงินไม่เกิน 92,431 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 จากสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งให้ ธ.ก.ส. กู้เงินเพื่อใช้สำหรับ Refinance หรือ Roll over หรือ Prepayment โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุน ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด ทั้งนี้ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาการกู้เงิน วิธีการกู้เงิน เงื่อนไข และรายละเอียดต่างๆ ของการกู้เงินและการค้ำประกันเงินกู้ให้ ธ.ก.ส. รวมทั้งการบริหารจัดการหนี้ร่วมกับ ธ.ก.ส. จนกว่าจะมีการชำระคืนเสร็จสิ้น

การกู้เงินเพื่อดำเนินงานตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557 คงเหลือ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
ธนาคารออมสิน	70,000.00	70,000.00
บมจ.ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	10,000.00	10,000.00
ธนาคารแห่งประเทศไทย	6,475.02	6,475.02
รวมภาวะผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันตามโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	<u>86,475.02</u>	<u>86,475.02</u>

3.13 รายได้คอกเปีย

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	30 กันยายน 2557
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	988.42	1,384.42
พันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินสถาบันการเงิน	825.43	923.03
เงินให้สินเชื่อ	31,391.61	25,358.57
เงินชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ (หมายเหตุ 3.14)	3,393.57	3,196.64
เงินกู้เคหะสงเคราะห์	49.75	48.08
รวมรายได้คอกเปีย	36,648.78	30,910.74

3.14 รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	30 กันยายน 2557
โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551 - 2553	520.90	594.30
โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	522.61	445.79
โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	457.36	765.32
โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	806.62	957.14
โครงการประกันรายได้เกษตรกร	382.04	433.84
โครงการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2555/2556	-	0.21
โครงการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ปีการผลิต 2557/2558	448.73	-
โครงการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง ปีการผลิต 2557/2558	90.57	-
โครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง	109.14	-
โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	55.47	-
โครงการนโยบายรัฐอื่นๆ	0.13	0.04
รวมรายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ	3,393.57	3,196.64

รายได้ชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ 2557 จำนวนเงิน 3,393.57 ล้านบาท และ 3,196.64 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นรายได้จากการดำเนินโครงการตามที่คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) มีมติมอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดหาเงินมาใช้ดำเนินโครงการ โดยรัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตราที่กำหนด ตามระยะเวลาของแต่ละโครงการ และในกรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลง หากมีต้นทุนที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้ต่อไปจนกว่ารัฐบาลจะชำระต้นเงินเสร็จสิ้น สำหรับโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 รัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1

3.15 รายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>30 กันยายน 2557</u>
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2555/2556	-	5.29
โครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2556/2557	-	1,128.00
โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2557/2558	75.78	-
โครงการนโยบายรัฐอื่นๆ	97.20	65.40
รวมรายได้เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ	<u>172.98</u>	<u>1,198.69</u>

3.16 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า

	หน่วย : ล้านบาท		
	<u>ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>		<u>หนี้สงสัยจะสูญ</u>
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>	<u>30 กันยายน 2558</u>
เกษตรกร - เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และนิติบุคคล	94,610.00	88,317.81	6,292.19
- ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ	33,670.18	33,230.90	439.28
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้	52,415.68	49,957.77	2,457.91
- รับใช้หนี้เงินกู้	576.52	589.44	(12.92)
- ลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติ	20,348.91	21,468.51	(1,119.60)
- โครงการพักชำระหนี้	6,777.58	6,387.02	390.56
- ลูกหนี้บัตรสินเชื่อเกษตรกร	4,554.58	2,866.91	1,687.67
รวม	<u>212,953.45</u>	<u>202,818.36</u>	<u>10,135.09</u>
ลูกหนี้อีสลามขายเช่าซื้อค่างชำระ	741.74	758.88	(17.14)
ลูกหนี้ตัวเงินซื้อลด	4.83	3.99	0.84
เงินให้กู้ยืมเบิกเกินบัญชี	337.59	210.47	127.12
ลูกหนี้เคหะสงเคราะห์	60.62	58.04	2.58
ลูกหนี้บรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	1.29	1.35	(0.06)
รวมทั้งสิ้น (หมายเหตุ 3.4)	<u>214,099.52</u>	<u>203,851.09</u>	<u>10,248.43</u>
หนี้สงสัยจะสูญรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน			89.60
หนี้สูญตัดบัญชี			389.24
ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้			45.65
รวมหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า			<u><u>10,772.92</u></u>

3.17 การดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2552 โดยรัฐบาลจัดหาเงินทุนให้ ธ.ก.ส.

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นคราว ๆ ตามแผนการใช้จ่ายเงินของโครงการในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันและรัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ในวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท โดย ธ.ก.ส. มิได้รวมบัญชีและงบการเงินของโครงการไว้ในงบการเงินปกติ แต่ได้จัดทำเป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA) และให้ผลการดำเนินโครงการดังกล่าวไม่นับรวมเป็นสินทรัพย์เสี่ยง ที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio : CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

ธ.ก.ส. ได้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและเงินกู้ Term Loan เพื่อนำไปจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกร ในโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรตามมติ ครม. ดังกล่าวข้างต้น เป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกัน ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวน 25,779.70 ล้านบาท และ 25,874.71 ล้านบาท โดยมีลูกหนี้จากการกู้ยืมเงินดังกล่าวคงเหลือในโครงการ ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 จำนวน 25,768.28 ล้านบาท และ 25,779.07 ล้านบาท (ไม่รวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	30 กันยายน 2558	31 มีนาคม 2558
โครงการรับจํานําข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/2552	20,745.76	20,755.78
โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2551/2552	3,846.92	3,846.92
โครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2551/2552	1,175.60	1,176.37
รวม	25,768.28	25,779.07

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 และ วันที่ 31 มีนาคม 2558 เงินกู้เหลือจ่ายของโครงการฯ จำนวน 11.42 ล้านบาท และ จำนวน 95.64 ล้านบาท บันทึกอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. บัญชีเงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน คู่กับบัญชีเจ้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 3.9.1)

3.18 การดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 ตามนโยบายของรัฐบาล (มิได้รวมบัญชีและงบการเงินของโครงการไว้ในงบการเงินปกติของ ธ.ก.ส.) โดยดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 วันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 วันที่ 29 มีนาคม 2555 วันที่ 2 ตุลาคม 2555 วันที่ 31 มีนาคม 2556 วันที่ 10 มิถุนายน 2556 และวันที่ 3 กันยายน 2556

การดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 กำหนดกรอบวงเงินเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนรับจํานําข้าวเปลือก รวมจํานวน 410,000 ล้านบาท เป็นเงินทุนของ ธ.ก.ส. จํานวน 90,000 ล้านบาท และเงินกู้จากสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนอีกจํานวน 320,000 ล้านบาท ซึ่งภายหลังคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 ปรับลดวงเงินกู้เหลือเพียง 269,160 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.12.2) วงเงินหมุนเวียนที่ได้รับนอกจากใช้ในโครงการรับจํานําข้าวเปลือกแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 ให้นำไปใช้ในโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง และโครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายางด้วย

เมื่อระยะเวลาโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 สิ้นสุดลงแล้ว คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินโครงการรับจํานําข้าวเปลือกต่อในปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 ตามมติเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2555 และวันที่ 3 กันยายน 2556 ตามลำดับ ทั้งนี้กรอบวงเงินสินเชื่อเพื่อใช้หมุนเวียนในโครงการสำหรับปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 ต้องไม่เกิน 410,000 ล้านบาท และเงินทุนของ ธ.ก.ส. จํานวน 90,000 ล้านบาท

ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ คสช (สล)/1 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2557 ให้ ธ.ก.ส. กู้เงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการรับจํานําข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 ในวงเงินไม่เกิน 92,431 ล้านบาท (หมายเหตุ 3.12.4) โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันจนกว่าจะมีการชำระต้นเงินกู้เสร็จสิ้น และรัฐบาลรับประกันชำระคืนต้นเงิน ดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงรวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการทั้งหมด

สำหรับการบริหารจัดการหนี้ และการแยกบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2555 วันที่ 10 มิถุนายน 2556 และวันที่ 3 กันยายน 2556 อนุมัติให้กระทรวงการคลังบริหารจัดการหนี้เงินกู้ร่วมกับ ธ.ก.ส. ด้วยการ Refinance หรือ Roll over หรือ Prepayment โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันจนกว่าจะมีการชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น โดย ธ.ก.ส. มิได้รวมบัญชีและงบการเงินของโครงการไว้ในงบการเงินปกติ แต่ได้จัดทำเป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA) และบันทึกเป็นภาระผูกพันนอกงบประมาณ ตลอดจนไม่รวมผลการดำเนินโครงการจากเงินทุนที่ได้จากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นสินทรัพย์เสี่ยงที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio : CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

ในการดำเนินโครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร (ข้าวเปลือก มันสำปะหลัง และยางพารา) เงินที่ ธ.ก.ส. สำรองจ่ายไประหว่างรอการจัดหาเงินทุนหรือเงินจากการระบายผลิตผล และรวมถึงเงินทุนของ ธ.ก.ส. ที่นำมาใช้หมุนเวียนในโครงการจํานวน 90,000 ล้านบาท นั้น ธ.ก.ส. จะได้รับชดเชยต้นทุนเงิน (หมายเหตุ 3.14) ในอัตรา FDR+1 ของเงินที่ ธ.ก.ส. สำรองจ่าย และค่าบริการโครงการ ในอัตราร้อยละ 2 - 2.5 ของยอดที่จ่ายเงินกู้ให้เกษตรกร

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินกู้ให้เกษตรกรในโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 (ไม่รวมโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง และโครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง) ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	30 กันยายน 2558								รวม
	เงินที่จัดตั้ง	รับจากการ	โอนงบประมาณ	ลูกหนี้	แหล่งเงินที่เข้าไป				
	เริ่มโครงการ	ระบายนผลิตผล	ชำระ	คงเหลือ	ธ.ก.ส.	ธ.ก.ส.สำรองจ่าย	รวมในงบ ธ.ก.ส.	เงินกู้(ภาระผูกพัน)	
	และการได้ดอย								
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55	118,656.00	52,876.03	13,066.09	52,713.88	-	23,740.20	23,740.20	28,973.68	52,713.88
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 55	218,670.00	70,283.44	24,900.02	123,486.54	-	-	-	123,486.54	123,486.54
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56	352,278.00	89,825.64	39,279.05	223,173.31	25,487.97	7,671.86	33,159.83	190,013.48	223,173.31
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57	191,658.00	37,145.97	3,524.98	150,987.05	64,512.03	-	64,512.03	86,475.02	150,987.05
รวมโครงการรับจำนำผลิตผล	881,262.00	250,131.08	80,770.14	550,360.78	90,000.00	31,412.06	121,412.06	428,948.72	550,360.78

* เงินกู้ (ภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกัน) รัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 ธ.ก.ส. ดำเนินงานโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร (รวมทุกผลิตผลการเกษตร) ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และปีการผลิต 2556/2557 มีลูกหนี้คงเหลือส่วนที่รวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. และภาระผูกพันนอกงบการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	30 กันยายน 2558								รวม
	เงินที่จัดตั้ง	รับจากการ	โอนงบประมาณ	ลูกหนี้	แหล่งเงินที่เข้าไป				
	เริ่มโครงการ	ระบายนผลิตผล	ชำระ	คงเหลือ	ธ.ก.ส.	ธ.ก.ส.สำรองจ่าย	รวมในงบ ธ.ก.ส.	เงินกู้(ภาระผูกพัน)	
	และการได้ดอย								
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55	118,656.00	52,876.03	13,066.09	52,713.88	-	23,740.20	23,740.20	28,973.68	52,713.88
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 55	218,670.00	70,283.44	24,900.02	123,486.54	-	-	-	123,486.54	123,486.54
รับจำนำมันสำปะหลัง ปี 54/55	27,836.00	16,639.30	1,232.60	9,964.10	-	9,864.30	9,864.30	99.80	9,964.10
รักษาเสถียรภาพราคายาง ปี 55	24,658.35	3,426.67	-	21,231.68	-	14,417.70	14,417.70	6,813.98	21,231.68
รวมโครงการ ปีการผลิต 2554/2555	389,820.35	143,225.44	39,198.71	207,396.20	-	48,022.20	48,022.20	159,374.00	207,396.20
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56	352,278.00	89,825.64	39,279.05	223,173.31	25,487.97	7,671.86	33,159.83	190,013.48	223,173.31
รับจำนำมันสำปะหลัง ปี 55/56	26,909.00	16,119.75	1,303.20	9,486.05	-	9,486.05	9,486.05	-	9,486.05
รวมโครงการ ปีการผลิต 2555/2556	379,187.00	105,945.39	40,582.25	232,659.36	25,487.97	17,157.91	42,645.88	190,013.48	232,659.36
รับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57	191,658.00	37,145.97	3,524.98	150,987.05	64,512.03	-	64,512.03	86,475.02	150,987.05
รวมโครงการ ปีการผลิต 2556/2557	191,658.00	37,145.97	3,524.98	150,987.05	64,512.03	-	64,512.03	86,475.02	150,987.05
รวม	960,665.35	286,316.80	83,305.94	591,042.61	90,000.00	65,180.11	155,180.11	435,862.50	591,042.61

* เงินกู้ (ภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกัน) รัฐบาลรับภาระชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 ลูกหนี้คงเหลือโครงการรับจำนำ ปีการผลิต 2554/2555 ปีการผลิต 2555/2556 และ ปีการผลิต 2556/2557 จำนวน 591,042.61 ล้านบาท แสดงรวมในงบการเงินของ ธ.ก.ส. จำนวน 155,180.11 ล้านบาท และเป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลค้ำประกันนอกงบการเงิน จำนวน 435,862.50 ล้านบาท ดังนี้

	หมายเหตุ	หน่วย : ล้านบาท	
		ธ.ก.ส.	สถาบันการเงินอื่น
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	3.2.1.2		
- โครงการรักษาเสถียรภาพราคายาง		14,417.70	6,813.98
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		<u>14,417.70</u>	<u>6,813.98</u>
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55 อคส.	3.5.1	8,287.68	28,973.68
ข้าวเปลือกนาปี ปี 54/55 อ.ต.ก.	3.5.2	15,452.52	-
รวม		<u>23,740.20</u>	<u>28,973.68</u>
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 55 อคส.		-	91,172.47
ข้าวเปลือกนาปรัง ปี 55 อ.ต.ก.		-	32,314.07
รวม		<u>-</u>	<u>123,486.54</u>
มันสำปะหลัง ปี 54/55 อคส.	3.5.1	9,864.30	99.80
รวม		<u>9,864.30</u>	<u>99.80</u>
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 1 อคส.	3.5.1	-	82,727.11
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 1 อ.ต.ก.	3.5.2	-	23,493.25
รวม		<u>-</u>	<u>106,220.36</u>
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2 อคส.	3.5.1	13,840.96	83,793.12
ข้าวเปลือกนาปี ปี 55/56 รอบ 2 อ.ต.ก.	3.5.2	19,318.87	-
รวม		<u>33,159.83</u>	<u>83,793.12</u>
มันสำปะหลัง ปี 55/56 อคส.	3.5.1	9,486.05	-
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57 อคส.	3.5.1	41,979.20	86,475.02
ข้าวเปลือกนาปี ปี 56/57 อ.ต.ก.	3.5.2	22,532.83	-
รวม		<u>64,512.03</u>	<u>86,475.02</u>
รวมลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ		<u>140,762.41</u>	<u>429,048.52</u>
รวมลูกหนี้คงเหลือโครงการนโยบายรัฐ		<u><u>155,180.11</u></u>	<u><u>435,862.50</u></u>

3.19 การดำเนินโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนา

คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติในการประชุม เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2557 เห็นชอบให้ ธ.ก.ส. ดำเนินโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนา โดยวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรที่ยังไม่ได้รับเงินจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต 2556/2557 โดย ธ.ก.ส. จะรับเงินสมทบจากประชาชนทั่วไป และนิติบุคคลเข้าสมทบกองทุน รวมทั้งสิ้นไม่เกิน 20,000 ล้านบาท การจัดสรรเงินกองทุนให้เกษตรกร ธ.ก.ส. จะนำเงินที่ได้จากการสมทบเข้ากองทุนเพื่อนำไปจ่ายให้แก่เกษตรกร โดยจัดสรรเงินตามมูลค่าข้าวเปลือกในใบประทวนเรียงตามลำดับที่ขึ้นทะเบียนไว้กับ ธ.ก.ส. ระยะเวลาการดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ระยะเวลารับเงินบริจาค หรือสมทบกองทุนตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2557 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557

ธ.ก.ส. ได้จัดสรรเงินที่ได้รับจากรัฐบาลคืนให้กองทุนช่วยเหลือชาวนาเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2557 และเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2557 ธ.ก.ส. ได้ประกาศปิดโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนาอย่างเป็นทางการ และจ่ายเงินพร้อมผลตอบแทนให้แก่ผู้สมทบก่อนกำหนดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2557 เป็นต้นมา

ตามมติคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2558 ให้นำเงินที่เหลือของกองทุนช่วยเหลือชาวนาบริจาคสมทบให้มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน 20 ล้านบาท และมูลนิธิเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก จำนวน 10.47 ล้านบาท เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2558 ธ.ก.ส. ได้นำเงินที่เหลือของกองทุนช่วยเหลือชาวนาบริจาคสมทบให้มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน 20 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2558 บริจาคสมทบให้มูลนิธิเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก จำนวน 10.33 ล้านบาท

ณ วันที่ 30 กันยายน 2558 กองทุนช่วยเหลือชาวนามีเงินคงเหลือ จำนวน 0.14 ล้านบาท บันทึกรวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส. ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>30 กันยายน 2558</u>	<u>31 มีนาคม 2558</u>
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	<u>0.14</u>	<u>30.47</u>
หนี้สิน		
เงินรับฝาก - กองทุนช่วยเหลือชาวนา	<u>0.14</u>	<u>30.47</u>

3.20 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

3.20.1 มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี 2558/59

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558 เห็นชอบให้ ธ.ก.ส. ดำเนินโครงการบูรณาการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปี 2558/59 จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

1. โครงการขยายระยะเวลาชำระหนี้สินเดิมลูกค้ำ ธ.ก.ส. ปี 2558 โดยขยายระยะเวลาชำระหนี้เดิมให้แก่เกษตรกร วงเงินสินเชื่อรวม 60,000 ล้านบาท ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 24 เดือน สำหรับเกษตรกรลูกค้ำ ธ.ก.ส. ที่อยู่ในพื้นที่วิกฤตภัยแล้ง ในกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา 22 จังหวัด ที่มีหนี้เงินกู้เดิมรวมกันไม่เกิน 500,000 บาท จะได้รับการลดดอกเบี้ยให้ร้อยละ 3 ต่อปี

2. โครงการสินเชื่อเพื่อปรับปรุงระบบการผลิตด้านการเกษตร วงเงินให้สินเชื่อรวม 10,000 ล้านบาท วงเงินกู้รายละไม่เกิน 100,000 บาท ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 10 ปี กรณีพิเศษไม่เกิน 12 ปี โดยปลอดชำระต้นเงินไม่เกิน 3 ปีแรก คิดดอกเบี้ยในอัตรา MRR - 2 ต่อปี (ปัจจุบัน MRR เท่ากับร้อยละ 7 ต่อปี) หรือเท่ากับร้อยละ 5 ต่อปี

3. โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อสร้างงานในชุมชน วงเงินให้สินเชื่อรวม 2,500 ล้านบาท วงเงินกู้รายละไม่เกิน 50,000 บาท คิดดอกเบี้ยในอัตรา MRR - 2 (ปัจจุบัน MRR เท่ากับร้อยละ 7 ต่อปี) หรือเท่ากับร้อยละ 5 ต่อปี ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 5 ปี โดยใช้ทางเลือกอาชีพเสริมของกระทรวงแรงงาน

4. โครงการสินเชื่อสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน วงเงินให้สินเชื่อรวม 2,500 ล้านบาท กลุ่มเป้าหมายวิสาหกิจชุมชน 3,000 แห่ง สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มละไม่เกิน 1 ล้านบาท คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน ให้วิสาหกิจชุมชน ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 12 เดือน และหากเป็นการลงทุนมีระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 5 ปี

3.20.2 มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2558/59

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2558 เห็นชอบในหลักการโครงการตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2558/59 เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ ธ.ก.ส. ซึ่งงบประมาณในการดำเนินโครงการ เป็นวงเงินรวมไม่เกิน 1,860.57 ล้านบาท ทั้งนี้ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และปีต่อ ๆ ไป ตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละปี โดยให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

3.20.3 การจ่ายเงินปันผลให้กระทรวงการคลัง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558 เห็นชอบหลักการจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ธ.ก.ส. โดยมีหลักการจ่ายเงินปันผลในส่วนของกระทรวงการคลัง จากเดิมกำหนดให้จ่ายโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน ธ.ก.ส. เป็นการจ่ายเงินปันผลในลักษณะนำส่งคลังเช่นเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น และ ธ.ก.ส. ได้นำส่งเงินปันผลประจำปีบัญชี 2557 ให้กระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2558 จำนวน 3,594.86 ล้านบาท

3.21 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากผู้จัดการ ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2558

.....